

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 215: Không Chấp Trước, Tức Là Không Rơi Vào Hai Bên

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 015)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Không chấp trước, tức là không rơi vào hai bên.】

Hai bên “Không” và “Có” đều không chấp trước. “Cái lý của Bát Nhã, toàn bộ đều nằm ở chỗ này”. Đạo lý Đại Bát Nhã mà Thế Tôn đã giảng trong suốt hai mươi hai năm, chính là nằm ở chỗ này. “Cần phải quán chiếu, tỉ mỉ dụng công”. Sự quán chiếu này phía trước đã nói qua, thực chất mà nói, chính là thời thời khắc khắc đều phải nâng cao cảnh giác.

Ở trong Hành môn, đây cũng là một tổng cương lĩnh, đó chính là Tam Quy Giới. Chúng ta học Phật, vừa bước vào cửa Phật liền cầu thọ Tam Quy. Ý nghĩa của việc thọ Tam Quy, chính là vị Thầy đem tổng cương lĩnh, tổng nguyên tắc tu học của Phật pháp truyền trao cho bạn. Bất luận bạn dùng công phu gì, dùng phương pháp gì – thường nói là tám vạn bốn ngàn pháp môn, vô lượng pháp môn – “Pháp” là phương pháp, “Môn” là môn đường lối vào; phương pháp dù có nhiều, đường lối dù có lắm, thì đều phải lấy ba nguyên tắc này làm tiêu chuẩn, quyết định không được trái nghịch. Đây là tổng nguyên tắc, chính là Phật - Pháp - Tăng (Tam Bảo), đây là chỗ quy y của chúng ta, là nơi nương tựa để chúng ta tu hành.

Thế nhưng, hiện nay nói đến Phật - Pháp - Tăng Tam Bảo, mọi người đều đã hiểu sai rồi. Nói đến Phật thì quý vị liền nghĩ ngay đến tượng Phật, quý vị liền nương tựa vào đó, cái này sai rồi. Người xưa có nói: “Bồ Tát đất qua sông, bản thân còn khó bảo toàn”, quý vị nương tựa vào đó, làm sao mà nương tựa cho vững được? Pháp bảo, Pháp bảo là kinh điển, có được không? Trong lịch sử Trung Quốc, ba lần pháp nạn Tam Võ diệt Pháp, kinh Phật không biết đã bị đốt đi bao nhiêu, cũng không dựa vào được! Tăng, là người xuất gia, người xuất gia nếu chính mình tu hành không thành tựu, thì làm sao có thể làm chỗ nương tựa cho quý vị? Đây là chúng ta đã hiểu sai về Phật - Pháp - Tăng Tam Bảo rồi.

Khi truyền trao Tam Quy, Phật - Pháp - Tăng Tam Bảo không phải nói về những điều này, mà là nói về “Tự Tánh Tam Bảo”, đó mới là chơn thật, là chỗ quy y đích thực.

Sự hiểu lầm này, có khả năng đã nảy sinh từ rất lâu rồi, không phải chỉ ở thời đại chúng ta. Bởi vì chúng ta đọc “Kinh Pháp Bảo Đàn”, Lục Tổ Huệ Năng Đại sư, người thời nhà Đường, cách chúng ta hiện nay một ngàn ba trăm năm, Ngài ở trong “Kinh Pháp Bảo Đàn” truyền trao quy y cho người, Ngài không dùng ba chữ “Phật - Pháp - Tăng”. Chúng ta suy xét ý của Ngài, nhất định là vào thời điểm đó đã có người hiểu lầm, cho nên cách giảng của Ngài mới khác đi.

Quý vị xem trong “Kinh Pháp Bảo Đàn”, Ngài truyền trao Tam Quy, Ngài nói: Quy y Giác, Quy y Chánh, Quy y Tịnh. Ngài không dùng ba chữ Phật - Pháp - Tăng, mà Ngài dùng Giác - Chánh - Tịnh, nghe ba chữ này thì không dễ nảy sinh hiểu lầm. Sau đó Ngài giải thích: “Phật giả, Giác dã” (Phật nghĩa là Giác); Phật là ý nghĩa giác ngộ, quy y Phật là quy y giác ngộ. Phải nương tựa vào cái Giác, “Giác mà không mê”. Chúng ta hiện nay là y theo cái Mê, không có y theo Giác. Cho nên sự quy y này gọi là ‘Phiên Tà Tam Quy’, nghĩa là quay đầu lại, chuyển ngược lại. Chúng ta ngày nay đối người tiếp vật, cho đến trong đời sống thường nhật, mặc áo ăn cơm, chúng ta phải “y Giác bất y Mê”. Quá khứ đều là nương theo Mê, không biết giác ngộ, hiện tại phải chuyển ngược lại. Phật là ý nghĩa Giác ngộ.

“Pháp giả, Chánh dã” (Pháp nghĩa là Chánh). Pháp là gì? Là chánh tri chánh kiến, cũng chính là điều ngày nay chúng ta gọi là tư tưởng chính xác, kiến giải chính xác, hoàn toàn không có sai lầm. Y theo cái này, đây là Tự Tánh Pháp Bảo.

“Tăng” là ý nghĩa gì? Tăng là Tịnh, là ý nghĩa thanh tịnh. Cho nên mới bảo chúng ta phải y theo Giác - Chánh - Tịnh, cách giảng này chúng ta rất rõ ràng, sẽ không nảy sinh hiểu lầm.

Các đồng tu học Phật rất đông, rất nhiều người đã thọ Tam Quy, nhưng không biết là quy y về đâu? Không học Phật thì đã mê rồi, học Phật lại càng tăng thêm một tầng mê nữa, cái này phiền phức lớn rồi, càng mê càng sâu, sai lầm quá đỗi! Cho nên nhất định phải tìm hiểu cho rõ ràng, phải hiểu cho minh bạch, chúng ta mới có một nơi nương tựa chơn thật, biết được phải từ chỗ nào mà quay đầu.

Chúng ta từ mê hoặc quay đầu lại, nương tựa vào Giác ngộ. Từ những tri kiến sai lầm quay đầu lại, nương tựa vào Chánh tri Chánh kiến. Từ ô nhiễm quay đầu lại – tham sân si là ô nhiễm – từ ngay chỗ này mà quay đầu, nương tựa vào Tâm Thanh Tịnh. Đây gọi là chân Tam Quy, đây là Tam Quy chân thật rồi, thật sự quy y rồi. Trong suốt một đời, không thể rời xa nguyên tắc này: Giác - Chánh - Tịnh. Không được phép rời khỏi nguyên tắc này, rời khỏi Giác - Chánh - Tịnh thì quý vị lại quay về chỗ tập khí cũ kỹ trước kia, không phải là đệ tử Phật. Nhất định phải quay đầu trở lại! Đây cũng là phương pháp quán chiếu tốt nhất, niệm niệm không quên Giác - Chánh - Tịnh, đây là Tự Tánh Tam Bảo.

Trụ Trì Tam Bảo, hình tượng này có tác dụng hay không? Có tác dụng, nhưng có tác dụng đối với ai? Có tác dụng đối với người thật sự quy y. Nếu không phải là người thật sự quy y, thì không khởi tác dụng, điểm này chúng ta cần phải biết. Thật sự quay đầu, thật sự nương tựa Giác - Chánh - Tịnh.

Trong nhà quý vị cúng dường tượng Phật, cúng dường tượng Phật có ý nghĩa gì? Là để nhắc nhở chính mình. Tôi vừa nhìn thấy tượng Phật, tôi phải giác ngộ! Tượng Phật bày ở nơi đó, chính là nhắc nhở tôi “Giác mà không mê”, ý nghĩa của nó nằm ở chỗ này. Phật hoàn toàn không nói rằng: “Ta thành Phật, ta là Thầy, là Thầy của con, con phải thờ tượng của ta, ngày ngày lạy ta”. Như vậy Phật chẳng phải là đã chấp tướng rồi sao? Phật chẳng phải là đã phân biệt chấp trước rồi sao? Phật nào có cái ý này, Phật không có ý này.

Cho nên dùng tôn tượng này để nhắc nhở chính mình “Giác mà không mê”. Đặt một hai quyển kinh sách, vừa nhìn thấy kinh sách này, thì nhớ đến “Chánh mà không tà”, tâm này của tôi khởi tâm động niệm phải quang minh chính đại, không có tà tư tà niệm, là ý nghĩa này. Nhìn thấy người xuất gia, lập tức liền nghĩ đến, tôi phải lục căn thanh tịnh, một trần không nhiễm, hình dáng của vị ấy mang lại cho tôi sự gợi mở, thường thường nhắc nhở tôi. Trong nhà thờ tượng, thờ Tây Phương Tam Thánh, Quán Âm, Thế Chí đó là Tăng Bảo. Cho nên các vị thờ tượng Phật, bất luận là điêu khắc hay là tranh vẽ, Tam Bảo đều đầy đủ, phải hiểu cái ý nghĩa này. Đó là thời thời khắc khắc đang nhắc nhở quý vị, bảo quý vị quay đầu, không bảo quý vị mê hoặc điên đảo. Đây là ý nghĩa chân thật của việc chúng ta cúng dường tượng Phật, cúng dường kinh sách.

Nếu như quý vị không quay đầu, không thật sự quy y, quý vị cúng dường tượng Phật thì quý vị càng mê càng sâu, là mê tín! Quý vị đã mê đủ sâu rồi, bây giờ còn tìm Phật Bồ Tát để mê hoặc quý vị thêm nữa, Phật Bồ Tát không chịu

cái trách nhiệm này đâu. Đây là do tự chính quý vị đã hiểu sai ý nghĩa, tự quý vị mê hoặc điên đảo, các Ngài hoàn toàn không có ý làm quý vị mê hoặc. Thế nhưng quý vị bất tri bất giác bị những hình tượng này làm cho mê hoặc, thì thực sự là hết cách. Phải tỉ mỉ dụng công!

Quy y, nếu như vị Thầy truyền quy y không giảng giải ý nghĩa Tam Quy, không giảng rõ ràng cương lĩnh nguyên tắc tu học, thì cũng không sao cả. Chúng ta ở đây có băng ghi âm, còn có một cuốn sách nhỏ, cuốn sách nhỏ đó là được chép lại từ băng ghi âm, mà bộ băng ghi âm này được giảng tại Singapore, giảng vào năm kia. Cho nên chư vị hãy tỉ mỉ mà nghe, tỉ mỉ mà xem, hiểu rõ là được rồi.

Quy y trên hình thức không quan trọng, vị người xuất gia nào truyền trao cho quý vị đều không sao cả, đều như nhau. Phải sanh tâm bình đẳng, đừng phân biệt, đừng chấp trước. Đừng phân biệt vị Pháp sư này tốt, vị Pháp sư kia không tốt, thế thì quý vị nghe “Kinh Kim Cang” uổng phí rồi. “Kinh Kim Cang” chính là dạy quý vị lìa tất cả phân biệt chấp trước, quý vị vẫn cứ phân biệt chấp trước, vậy là sai rồi, sai lầm quá rồi.

Cho nên, bất cứ một vị Pháp sư nào làm nghi thức truyền trao Tam Quy cho quý vị đều tốt cả, chỉ cần dùng tâm chân thành, tâm cung kính để tiếp nhận, nhất định phải hiểu lý và phải làm theo, phải giữ vững ba nguyên tắc này, thì quý vị đã thật sự quy y rồi, thật sự quay đầu rồi.